

**CONCURSUL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR DIDACTICE/ CATEDRELOR
DECLARATE VACANTE/ REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

13 iulie 2011

Proba scrisă la **SOCIOLOGIE**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 4 ore.

I. TÊTEL

(30 punct)

Minden társadalom egy olyan mechanizmusok és eszközök rendszerét hozta létre, amelynek szerepe a társadalmi értékek megőrzése és továbbvitele, az egyének arra való irányítása, hogy megvalósítsák azon csoportok társadalmi elvárásait és igényeit, amelyekhez tartoznak, vagy a deviáns magatartás visszaszorítása és ellensúlyozása.

A. Mutassa be a deviáns viselkedés két típusát. **4 pont**

B. Magyarázza meg röviden, hogy miben áll a társadalmi kontroll belső és külső dimenziója. **6 pont**

C. Emelje ki, a *formális társadalmi kontroll* és a *negatív deviancia* fogalma közötti összefüggést körülbelül egyoldalas összefüggő szövegben, melyben az adott két fogalmat sajátos szociológiai értelmükben használja. **10 pont**

D. Körülbelül fél oldalas szövegben érveljen azon elv mellett, mely szerint a deviancia attól a normatív kontextustól függ, amelyben megjelenik. **6 pont**

E. Konkrét példával mutassa be, milyen módon idézhet elő az egyenlő felek csoportja bizonyos deviáns magatartást. **4 pont**

II. TÊTEL

(30 punct)

Elemesse az alábbi szövegben érintett szociológiai problematikát:

„Egyes nyugat-európai államokban végzett kutatások eléggé egybehangzóan támasztják alá, hogy a család sokat veszített társadalmi intézmény jellegéből. A házastársak egyre inkább saját érdekeik kielégítésében érdekeltek és kevésbé azon funkciók megvalósításában, amelyet a társadalom a család intézményének tulajdonít. [...] A házastársi viselkedésben és családi modellekben bekövetkezett változások fontos következményekkel járnak a család és társadalom, egyén és társadalom közti kapcsolatára és a család funkcióinak megvalósítási lehetőségeire is. Legtöbb esetben a pozitív és negatív következmények összekeverednek és nem mindig az ami az egyénnek pozitív az a párnak és a társadalomnak is pozitív.”

(I. Mihăilescu, *Áltános szociológia. Alapfogalmak és esettanulmányok*)

Az elemzés során kövesse a következő támpontokat:

- a szöveg által érintett problematika explicit megnevezése **4 pont**
- három szociológiai fogalom tartalmának pontosítása, mely a szövegben explicit módon érintett problematikával összefügg **6 pont**
- a szövegben megfogalmazott alapgondolat melletti érvelés szerkesztése **10 pont**
- a fenti szövegben említett problematikával kapcsolatos más szociológiai perspektíva bemutatása. **6 pont**

Megjegyzés: Pontozzák a szaknyelv megfelelő használatát (**2 pont**), valamint a bemutatás szerkezetét – bevezetés, tárgyalás, következtetés (**2 pont**).

III. TÊTEL

(30 punct)

Tervezen egy írásbeli felmérőt és annak javítókulcsát az év végi összefoglaló (szummatív) felméréshez abban a tantárgyban/egy olyan tantárgyban, amelyre versenyvizsgázik, felső tagozatosok vagy középiskolások számára.

A dolgozat értékelésekor pontozni fogják:

Varianta 2

- a következő adatok feltüntetését: a tantárgy megnevezését, az osztályt, a fejezetek nevét/a tartalmakat és a munkaidőt;
- alkosson 2 feleletválasztásos itemet, amelynek 2 válaszlehetősége van, 2 feleletválasztásos itemet, amelynek több válaszlehetősége van, egy rövid feleletalkotó itemet és egy strukturált esszét/problémamegoldást igénylő itemet;
- alkossa meg a feladatlap javítókulcsát, amelyben a feladatok 90 pontot érnek, a megjelenésre 10 pont jár!